

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.04.1981, sp. zn. 4 Cz 11/81, ECLI:CZ:NS:1981:4.CZ.11.1981.1

Číslo: 9/1983

Právní věta: Pracovníkovi, ktorý pracoval pred vznikom škody z pracovného úrazu po stanovenú pracovnú dobu (§ 83 Zák. práce), nemožno započítať do zárobku po pracovnom úraze príjem nadobudnutý prácou vykonávanou nad rámec tejto pracovnej doby v hlavnom zamestnaní (napr. podľa dohody o pracovnej činnosti). Ak pracovník pracoval po pracovnom úraze denne viac ako pred úrazom a vynakladal tak viac námahy a úsilia, aby dosiahol vyšší zárobok, nemožno tento príjem z ďalšej pracovnej činnosti započítať na jeho ťarchu a v prospech organizácie zodpovednej za škodu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.04.1981

Spisová značka: 4 Cz 11/81

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu

Předpisy: 65/1965 Sb. § 83

§ 193

§ 195

§ 75

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbirkový text rozhodnutí:

Žalobca sa žalobou domáhal, aby žalovaná organizácia bola zaviazaná nahradiť mu škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku pracovného úrazu utrpeného 9. 6. 1975, a stratu na zárobku a sťaženie spoločenského uplatnenia.

Okresný súd v Michalovciach rozsudkom zaviazal žalovanú organizáciu zaplatiť žalobcovi 21 900 Kčs a trovy konania v sume 4072 Kčs. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca utrpel 9. 6. 1975 pracovný úraz. Pre zhoršenie zdravotného stavu zavineného úrazom dňom 1. 6. 1976 prestal na základe dohody sp žalovanou organizáciou vykonávať prácu baníka a začal vykonávať prácu strážnika. Súd prvého stupňa uznal preto za opodstatnený jeho nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vo výške 21 300 Kčs v zmysle ustanovenia § 195 ods. 1 Zák. práce ako aj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 600 Kčs podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. b) Zák. práce.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaného zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a zaviazal

žalovanú organizáciu zaplatiť žalobcovi 2698,90 Kčs ako náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že uvedeným rozsudkom odvolacieho súdu bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti alebo pri uznaní úplnej (čiastočnej) invalidity sa poskytne pracovníkovi v takej výške, aby sa spolu s jeho zárobkom po pracovnom úraze alebo po zistení choroby z povolania s pripočítaním prípadného invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku poskytovaného z toho istého dôvodu rovnala jeho priemernému zárobku pred vznikom škody. Súd obidvoch stupňov vychádzali v prejednávanej veci pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti z ustanovenia § 195 Zák. práce. V konaní bola sporná otázka, či do zárobku žalobcu treba započítať jeho príjem za upratovanie sociálnych priestorov na bani v B. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že tento príjem do zárobku žalobcu nemožno započítať. Vychádzal zo zistenia, že žalobca uzavrel so žalovaným 2. 6. 1976 dohodu o pracovnej činnosti, podľa ktorej mal žalobca počnúc 1. 6. 1976 upratovať sociálne priestory na bani v B. v rozsahu 20 hodín týždenne za odmenu 500 Kčs mesačne, a to mimo svojej pracovnej doby. Pritom z vyjadrenia žalobcu považoval za preukázané, že vykonával uvedené práce mimo pracovného času. Odvolací súd zaujal opačný názor, že totiž uvedený príjem treba započítať do zárobku žalobcu po pracovnom

Odvolací súd (zatiaľ čo súd prvého stupňa pri závere, že do zárobku nemožno započítať príjem žalobcu za upratovanie, vychádzal z dohody o pracovnej činnosti uzavretej medzi účastníkmi 2. 6. 1976) svoj opačný záver neodôvodnil, a to ani skutkovo, ani právne. V sťažnosti pre porušenie zákona sa dôvodne namietalo, že nemožno v neprospech žalobcu brať do úvahy príjem, ktorý získal pracou nad rámec určeného týždenného pracovného času v hlavnom zamestnaní, lebo by to odporovalo zásadám o úhrade skutočnej škody poškodenému. Ak poškodený po pracovnom úraze pracoval denne viac ako pred vznikom škody a vynakladal viac námahy a úsilia, aby dosiahol vyšší zárobok, nemožno tento jeho príjem z ďalšej pracovnej činnosti, o ktorý sa zaslúžil, započítať na jeho ťarchu a v prospech organizácie zodpovednej za škodu.

Odvolací súd sa dopustil pochybenia aj pri výpočte celkového príjmu z vedľajšej činnosti, keď vychádzal z mesačného príjmu 500 Kčs za 26 mesiacov, hoci žalobca nemal príjem každý mesiac rovnaký a išlo o obdobie 27 mesiacov (od 1. 6. 1976 do 31. 8. 1978).

Odvolací súd v odôvodnení rozsudku takisto neuviedol z akých dôkazov a akým postupom určil náhradu za stratu na zárobku v jednotlivých obdobiach a potom aj za celé obdobie od 1. 6. 1976 do 31. 8. 1978. Dopustil sa pritom aj počítacích chýb, a to v súvislosti s určením denného zárobku žalobcu (správne má byť 132 Kčs) a pri určení mesačného zárobku za dobu od 1. 6. do 31. 12. 1976, keď uviedol násobok zárobku za 6 mesiacov, hoci ide o obdobie 7 mesiacov.

Žalobca, ako bolo uvedené, uplatňoval aj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 600 Kčs. Súd prvého stupňa považoval tento nárok za opodstatnený a zahrnul ho do celkovej sumy uvedenej vo výroku rozsudku. Odvolací súd rozsudok tohto súdu zmenil, pričom sa uvedeným nárokom žalobcu vôbec nezaoberal; neodôvodnil, prečo ho žalobcovi nepriznáva.

Odvolací súd porušil teda svojím rozhodnutím zákon v ustanoveniach § 1, § 6, § 120 ods. 1, § 153 ods. 1, § 157 ods. 2 a § 220 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 193 ods. 1, § 195 ods. 1 a § 275 Zák. práce, ako aj s ustanoveniami § 30 až § 34 a § 51 až § 58 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb.